

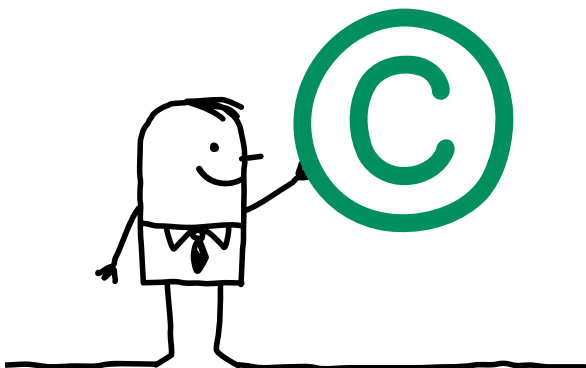
AUTEURSRECHT: Ontgoocheling of

De Belgische goochelaar Van Herck zag tot zijn verbazing dat illusionist Hans Klok zonder toestemming zijn choreografie en bijbehorende kostuum voor twee trucs gebruikte. Klok weigerde met de trucs te stoppen en dus kwam de rechter er aan te pas.

De rechter oordeelde dat Van Hercks uitvoering van de trucs auteursrechtelijk beschermd is en verbood Klok de verdere opvoering van de trucs. Hij legde bovendien een forse dwangsom op en veroordeelde Klok in de kosten van de procedure (ruim 12.000 euro). Beide trucs waren overigens al jaren eerder door Japanse illusionisten uitgevoerd. Maar de combinatie van beide trucs was nieuw en op dat aspect lag de auteursrechtelijke bescherming.

Recht van de maker

Auteursrecht is het uitsluitende recht van de maker van een 'werk' om dit openbaar te maken en te verveelvoudigen, met inachtneming van de beperkingen van de wet. Het begrip 'werk' varieert hierbij van het schrijven van boeken tot wetenschappelijke ontwerpen, toegepaste kunst, computerprogramma's en databanken.

Zware straffen

Inbreuk op auteursrecht is een bijzondere vorm van een 'onrechtmatige daad' met een eigen regeling. De Auteurswet van 1912 is vele malen aangepast, bijvoorbeeld voor databanken en voor computerprogramma's. Schending van het auteursrecht wordt zwaar bestraft. De rechthebbende kan, naast een verbod op verdere inbreuk, schadevergoeding eisen. Hieronder valt ook de winst die de inbreukmaker heeft gemaakt. Daarnaast kan de rechthebbende afgifte eisen van de zaken waarmee inbreuk wordt gemaakt. Deze zaken mag hij vernietigen en bovendien mag hij een redelijke vergoeding eisen voor de kosten van de procedure. Voor intellectuele eigendomszaken geldt een specifiek tarief: tot 6.000 euro voor een eenvoudig kort geding en tot 25.000 euro voor een bodemprocedure. Deze tarieven gelden als dekking voor de (advocaat)kosten.

Rechten bewaken

Meestal heeft de maker van een werk hoge investeringen gedaan en is zijn belang bij handhaving van zijn exclusieve recht groot. Als daarbij de (advocaat)kosten op de inbreukmaker verhaald kunnen worden, is het niet vreemd dat auteursgerechtigden al snel naar juridische middelen zoeken om hun rechten te bewaken.

Illegale software

Momenteel wordt met een publieks-campagne door de organisatie Business Software Alliance (BSA), waarvan onder meer Adobe en Microsoft lid zijn, illegale software bestreden. Illegale software is auteursrechtelijk beschermde software die zonder toestemming wordt gekopieerd of verspreid. Enerzijds dient de campagne van BSA tot bewustmaking, anderzijds leidt de campagne tot keihard optreden. De meeste ondernemers zijn zich vaak niet bewust dat zij niet door licenties gedekte software gebruiken. Daar is al sprake van als op een nieuwe computer software wordt geïnstalleerd die al op een andere computer draait. De licentie geldt meestal voor één computer (eenmalige toepassing) en daarmee is het dus niet toegestaan om de software nogmaals te installeren. Computers die uit een faillissement gekocht worden of tweedehands computers bevatten regelmatig illegale software waarvan de ondernemer zich niet bewust is. Ook kan met enige computerkennis software gedownload worden zonder daarvoor een vergoeding te betalen.

Ondernemers de klos

BSA waakt voor ongeoorloofd gebruik van software. Zij doet dit onder meer door het publiek op te roepen misbruik te melden. BSA legt vervolgens beslag

zekerheid?

28% van de software op pc's in Nederland is illegaal

mr. Berend Smid
advocaat voor
ondernemers

op computers van de onderneming tegen wie geklaagd is en maakt een inventarisatie van de aangetroffen software. De ondernemer krijgt de mogelijkheid zijn licenties te tonen. Ontbreken er licenties, dan staat de softwarepiraterij vast met alle nadelige financiële en praktische gevolgen voor de ondernemer van dien. Meestal wordt na onderhandeling een schadevergoeding met BSA afgesproken. De ondernemer blijft met een kater zitten omdat ook nog eens licenties voor de software gekocht moeten worden.

Strijd tegen piraterij

Uit recent onderzoek bleek dat de waarde van software zonder licenties in 2010 446 miljoen euro bedroeg, ofwel 28% van de software op pc's in Nederland is illegaal. Nederland steekt daarbij nog gunstig af tegenover andere EU landen. En zeker tegenover China en Nigeria, waar meer dan 90% van de gebruikte software illegaal is. De noodzaak om tegen illegale software op te treden is

een speerpunt van softwarefabrikanten en overheden. Frankrijk en Italië hebben onlangs hun wetgeving gemoderniseerd in de strijd tegen piraterij via elektronische netwerken waarvan de software wordt gedownload. In Nederland wordt door BSA actief actie gevoerd, curatief (inval door BSA) en preventief (gratis tools voor software audit).

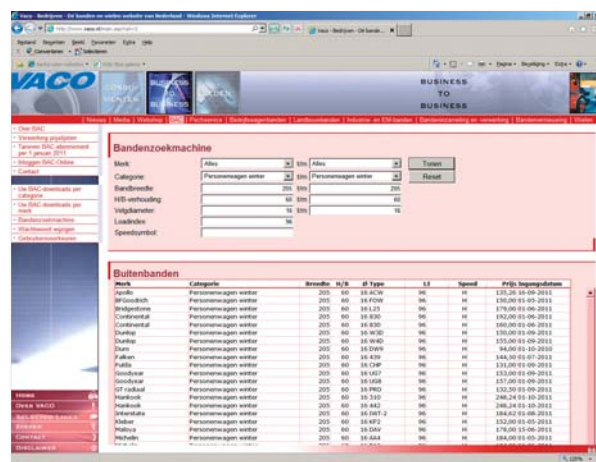
Controleer zelf

Wacht niet totdat BSA zich meldt, maar controleer op elke computer of de licenties voor geïnstalleerde software zijn betaald. Bijkomend aspect vormt de mogelijke virussen die illegale software kan bevatten, ook dat wil geen enkele ondernemer.

Databanken en BAC-code

Databanken vallen onder het bereik van de Databankenwet, een bijzondere vorm van het auteursrecht. Een databank is een verzameling van gegevens die systematisch, of methodisch geordend en afzonderlijk met elektronische middelen, toegankelijk is. De verkrijging, de controle of presentatie getuigt van een substantiële investering. Een voorbeeld van een databank is de BAC-code (Branche Artikel Codering) van Vereniging VACO. Leden van Vereniging VACO en derden kunnen een licentie op de BAC krijgen. Aan de licentie is de voorwaarde verbonden dat deze uitsluitend

tend voor interne bedrijfsprocessen van de licentiehouder gebruikt mag worden. Overschrijding van de licentie levert een schending van het auteursrecht van de producent van de databank op, met dezelfde verstrekende gevolgen als hierboven beschreven. Ofwel Vereniging VACO heeft het recht streng op te treden tegen illegaal of onjuist gebruik van de BAC-code. Toenemende belangstelling in de BAC-code betekent ook attenter toezicht op het correcte gebruik van de BAC-code. Daarbij kunnen leden van Vereniging VACO behulpzaam zijn. ●

De BAC-code van Vereniging VACO valt ook onder het auteursrecht: aan de licentie voor de BAC is de voorwaarde verbonden dat deze uitsluitend voor interne bedrijfsprocessen van de licentiehouder gebruikt mag worden.